

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

زنی که نیمای غزل شد

سیمین بهبهانی از چهره‌های ماندگار و شاعر ارزنده و صاحب‌سبک در عرصه غزل فارسی و همچنین از زنان پیشرو و سنت‌ستیز معاصر بود که در زمینه حقوق بشر و حقوق زنان نیز فعالیت داشت. او از اعضای کانون نویسندگان ایران نیز بود و همواره مورد احترام تمامی اهل قلم و دوستداران شعر و ادب فارسی و فعالان سیاسی ایران قرار داشت.

سیمین به خاطر سرودن غزل فارسی در وزن‌های بی‌سابقه به «نیمای غزل» ملقب شد. او که از موثرترین و مبتکرترین شاعران عرصه غزل معاصر به‌شمار می‌رود، شاعری را از آغاز جوانی با سرودن غزل‌ها و چارپاره‌هایی رمانتیک آغاز کرد که مضمون اغلب این اشعار عواطف زنانه و احساسات انسان‌دوستانه بود. از دهه سی به بعد تحت تاثیر اشعار نوپردازان رگه‌هایی از زبان و تخیل تازه رمانتیک در غزل‌های او پدیدار شد.

بعدها مجموعه غزل رستاخیز تلاش موفق او را در تلفیق روح تغزلی با نگرش و محتوای اجتماعی به‌نمایش گذاشت. از او مجموعه شعرهای بسیاری به جا مانده است که از آن جمله می‌توان به سه تار شکسته، جای پا، چلچراغ، مر مر، خطی ز سرعت و از آتش، دشت ارژن، آن مرد، مرد همراهم، کاغذین جامه، عاشق تر از همیشه بخوان، با قلب خود چه خردیم؟، و یک درچه آزادی اشاره کرد. سیمین بهبهانی بانوی غزل ایران در ۱۵ مرداد ماه به کسارفت و در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان بستری شد و در نهایت بامداد سه‌شنبه ۲۸ مرداد ماه ۱۳۹۳ به علت ایست قلبی و تنفسی درگذشت و در بهشت زهرای تهران به خاک سپرده شد.

خودزنی / محیط زیست

اقدام علیه امنیت ملی در محمدآباد کتول

پایگاه خبری دیده‌بان محیط زیست و حیات وحش ایران نوشت: «صبح روز شنبه ۲۴/۵/۹۴ به دنبال دریافت گزارشی به مبنی بر مشاهده لاشه یک پلنگ در منطقه جنگلی ولیک بن (پلنگ آرام) واقع در دهنه محمدآباد کتول، نیروهای یگان محیط زیست عازم محل مورد نظر شدند. به گزارش روابط عمومی حفاظت محیط زیست گلستان، با حضور محیط‌بانان پاسگاه محمدآباد و کارشناسان در محل حادثه، لاشه پلنگ مورد بررسی قرار گرفت.

از آنجا که لاشه پوست کنده شده و دست، پا و سر پلنگ نیز قطع شده است به نظر می‌رسد افرادی به انگیزه تاکسیدرمی پلنگ را شکار کرده و پس از جدا کردن پوست و اندام مورد نظر مابقی لاشه را در جنگل رها کرده‌اند.

تحقیقات نیروهای یگان محیط زیست با کمک همیاران و مخبرین محلی جهت شناسایی و بازداشت عاملین شکار پلنگ آغاز شده و ماموران به سرخ‌هایی نیز در این زمینه دست یافته‌اند.»
خبر همین بود. مختصر و مفید! حالا به فرض که عاملین این حرکت ناجوانمردانه و ناپرخردانه و سبعانه را پیدا کنند. می‌فرستندشان زندان؟ جریمه نقدی‌شان می‌کنند؟ فرضا که پیدا شوند و فرضا که تنبیه شوند. بدش چه می‌شود مگر؟ عمرا که این تنبیهات و جریمه‌ها بتواند درد بی‌درمان این سودجویان و از خودآبی‌خبران را دوا کند. پلنگ بی‌نوارا کشته‌اند و پوست جسدش را کنده‌اند برای تاکسیدرمی؟ نمی‌فهم دیدن پوست خشک‌شده یک حیوان که با نمی‌دانم چه چیزهایی پر شده، چه لذتی دارد؟ لابد یزی می‌دهند با حیوان‌های تاکسیدرمی‌شده‌ای که در گوشه و کنار خانه‌هاشان می‌گذارند....

ای کاش مسئولان امر می‌دانستند فقط دزدی مسلحانه و هوایماریابی مصداق «اقدام علیه امنیت ملی» نیست. ای کاش می‌دانستند کار کسانی که دانسته‌یا ندانسته کمر به نابودی محیط زیست و حیات وحش این سرزمین بسته‌اند، هیچ از اقدام علیه امنیت ملی کم ندارد. چرا کار آن کسی که اسلحه به دست می‌گیرد و در بانک گروگان می‌گیرد و دستش به خون بی‌گناهی آلوده می‌شود، براربان این همه وحشتناک است اما به راحتی و تنها با در نظرگرفتن جریمه نقدی و زندان، از کنار عمل خلاف قانون و قاعده کسانی می‌گذریم که برای تفریح اسلحه‌برمی‌دارند و میش و قوچ و خرس و پلنگ می‌کشند؟ چرا به این نکته‌بدیهی توجه نداریم که عملکرد گروه دوم در طولانی‌مدت تبعاتی بسیار خطرناک‌تر و وحشتناک‌تر از دزدی مسلحانه از بانک خواهد داشت؟

چرا به این نکته توجه نمی‌کنیم که مختل شدن چرخه حیات در طبیعت بی‌رامون مان، در نهایت زندگی خود ما را مختل می‌کند. دود این آتش سرانجام به چشم همه خواهد رفت؛ چه آنان که عمری برای حفاظت از محیط زیست ایران کوشیده‌اند و چه آنان که با اسلحه‌های غیرمجاز در دشت‌ها و جنگل‌های ایران عزیز، حیوانات بی‌زبان را شکار کرده‌اند و با افتخار بالای سر کشته‌هاشان عکس یادگاری انداخته‌اند!

فارسی را پاس بداریم

اتوبوس کار؛ ایستگاه پیچیدگی

«در راه بررسی هر فرآیند، پروسه یا پروژه‌های مهم، مهم‌ترین چیز این است که ببینیم روز نخست، آن کار را با چه هدف یا اهدافی آغاز کرده‌ایم.»

یکی دو سطرگی که خواندید مقدمه ورود به بحثی درباره تیم ملی ب والیبال ایران است که چند روز پیش در روزنامه الکترونیکی تابناک نظری به آن انداختم. به چند نکته درباره همین دو سطر توجه کنید:

–یکی از مصادیق بدنیوسیی این است که چند واژه را پشت سر هم ردیف کنیم و بعد در باره‌شان حکمی کلی بدهیم با این پیش فرض که این چند واژه مترادف‌اند. در زبان فارسی واژه «فرآیند»، برابرنهاد Process انگلیسی است. چه دلیلی دارد وقتی معادل یک کلمه را در متن آوردیم، خود آن کلمه را هم ذکر کنیم؟ و تازه کلمه‌ای را که معنی آن دو واژه نیست (در اینجا پروژه) به آن دو دیگر معطوف کنیم؟

–نویسنده محترم نوشته است: «در راه بررسی یک فرآیند...». کلمه «راه» دقیقا به چه منظور در

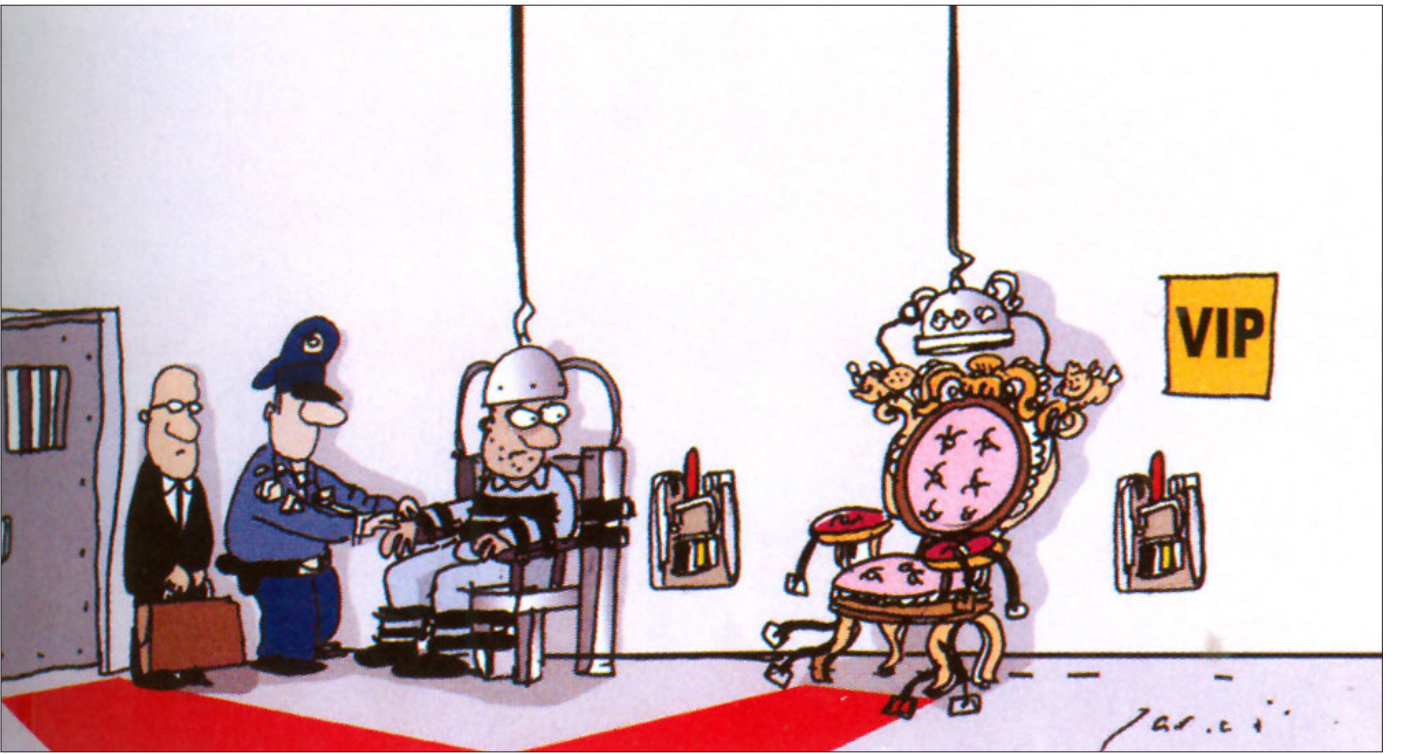
نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

«زنده‌باد شادی» به بازار کتاب رسید

ما چه نسبتی با شادی داریم و چقدر از آن بهره‌مندیم؟ آیا دین پیامبر خاتم دینی است که توصیه به اندوه و سوگواری می‌کند یا برعکس، دین اسلام پیروان خود را به شادمانی و خرمی رهنمون می‌سازد؟ دیدن شادی دیگران چه واکنشی را در ما برمی‌انگیزد؟ چرا عده‌ای از ما به هنگام شادی احساس گناه می‌کنیم و...

در باب مقوله شادی پرسش‌های بسیاری وجود دارد که ما اغلب پاسخ‌شان را نمی‌دانیم. بسیاری از ما، به اشتباه، شاد نبودن خود و جامعه‌مان را به گردن دین اسلام می‌اندازیم. برای درک و دریافت درست از شادی و جایگاه آن در دین اسلام و جامعه ایرانی بهتر است کتاب تازه مرتضی بهشتی را بخوانیم. این کتاب با عنوان «زنده‌باد شادی» با موضوع جامعه‌شناسی شادی و شاد بودن منتشر شده است. مرتضی بهشتی در زمره حقوق دانانی است که در سال‌های اخیر و به دنبال انجام تالیفاتی متعدد درصد تبیین پدیده‌های مختلف اجتماعی از منظر حقیقت صورت‌های شکل‌دهنده آنها بوده است. وی پیش از این در کتاب‌هایی مانند «پژواک مهاجرت» و «پژواک زندان» به بررسی این دو پدیده اجتماعی جدای از مکان حدوث آن پرداخته و سعی کرده بود با استفاده از تکنیک ریشه‌یابی اجتماعی و روانی به بررسی علت این رویداد در جامعه نوین امروز بپردازد. بهشتی در تازه‌ترین اثر خود با عنوان «زنده باد شادی»، یکی از جسورانه‌ترین نگاه‌های مکتوب به پدیده‌ای اجتماعی را که سابقه و ریشه دینی نیز دارد به بازار نشر عرضه کرده است. بهشتی چنانچه خود در پیشگفتار این اثر عنوان داشته است، در این کتاب به دنبال تبیین این پدیده برآمده که دینی مانند اسلام که دینی سرشار از شادی و مسرت برای پیروان خود است در میان جامعه ما چگونه به عنوان دینی آکنده از اندوه و سوگواری معرفی و جا انداخته شده و در گامی فراتر به این مسأله پرداخته که چگونه پروژه دین‌سازی بر مبنای اسلام توسط عده‌ای با تمرکز بر مقوله سوگواری در دست اقدام و اجرا قرار گرفته است. بهشتی برای نیل به این هدف

گردش روزگار برعکس است

وقتی که مرگ پلک مر! باز می‌کند/ بیداری تمام جهان، رویای کوچکی است... (منصور میرشکاک)

طرح: خوزه آنتونیو / مکزی یک

با کاروان حله / اخبار هنر

چهار کشته در آمریکا؛ تجربه مشابه رستاخیز

بهمن فرمان‌آرا نویسنده و کارگردان سینما در گفت‌وگویی با روزنامه شرق، ضمن تحلیل شرایط روز جامعه هنری و به خصوص سینما، از امیدها و دل‌نگرانی‌هایش گفته است. او در بخشی از این گفت‌وگو می‌گوید: «این مسأله همیشه کار ما را مشکل کرده است. پروانه ساخت می‌گیریم، دو، سه میلیارد هزینه ساخت فیلم می‌شود. همه کارهای آن را انجام می‌دهی و ناگهان گروهی خارج از وزارت

فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌گویند فیلم اکران نشود. با این مثال یاد خاطره‌ای از سینما مهین میدان حسن آباد می‌افتم؛ هر کسی فیلم را نمی‌بسندید جلوزیرکنور می‌ایستاد تا پخش نشود. هنوز با این همه علاقه دولت به مسائل فرهنگی، باز هم گروه‌های فشار اجازه نمی‌دهند. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی چهار پنجم زماش راوقف بازی‌های دفاعی این چنینی می‌کند. لبه تیز این شمشیر هم به سوی سینماست». فر مان آزاد باره فیلم رستاخیز هم اضافه می‌کند: «ما نمی‌توانیم شمایل معصوم را نشان دهیم! خب، این تصمیم را زمانی که فیلم‌نامه را می‌خواندند یا هنگام صدور پروانه نمایش می‌شد اعلام کرد. البته این فقط در کشور ما رایج نیست. زمانی که در آمریکا بودم، شرکت‌مان فیلمی به‌نام «آخرین وسوسه مسیح» را ساخت. نمایش آن هر قدر هم درامدزایی کرد هزینه حفاظت تماشاچیان را داد؛ با پلیس و چک کردن‌های اضافه! در نهایت نمایش متوقف شد برای اینکه فردی از متعصبان جنوب آمریکا، با این نگرش که نباید مسیح را نشان داد، با کامیون صف گیشه را زیر گرفت و چهار نفر کشته شدند.»

آخرین آلبوم مرتضی پاشایی منتشر شد

آخرین آلبوم زندمید مرتضی پاشایی به نام «اسمش عشقه» از صبح روز بیست و ششم مرداد توسط خانواده پاشایی منتشر و راهی بازار موسیقی کشور شد. به نقل از روابط عمومی بیبپ تونز این آلبوم که جنجال‌ها و کشمکش‌های فراوانی بر سر انتشار آن طی ماه‌های گذشته ایجاد شده بود، سرانجام امروز به تهیه‌کنندگی منصور پاشایی و ناصر پاشایی عمو و پدر این خواننده فقید منتشر شد تا به همه درگیری‌ها

و انتظار هواداران وی پایان بدهد. به‌رغم همه حرف و حدیث‌هایی که در باره ادعای مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی گوناگون بر آلبوم اسمش عشقه شنیده می‌شد، در نهایت خانواده زندمید پاشایی با همکاری مهدی کرد، تهیه‌کننده آثار پیشین او، از طریق شرکت پخش دنیای هنر به صورت فیزیکی و سایت بیپ تونز به صورت دیجیتالی، آخرین یادگار مرتضی پاشایی را روانه بازار کردند. همچنین به‌رغم شایعات، همکاران قدیمی این خواننده از جمله مهرزاد امیرخانی (ترانه‌سرا) و میلاد ترابی (تنظیم‌کننده) در آلبوم اسمش عشقه حضور دارند. این آلبوم در ۱۵ آهنگ منتشر شده که ۱۱ قطعه آن شامل آهنگ‌های منتشرنشده مرتضی پاشایی است. سه آهنگ نگران منی، روز برفی و عصر یابیزی و یک قطعه ریمیکس از دو آهنگ نبض احساس و ستایش، سایر آهنگ‌های این آلبوم را تشکیل می‌دهند. مرتضی پاشایی در ماه‌های پایانی زندگی‌اش قصد گردآوری این آلبوم را داشت اما نتوانست این کار را انجام دهد. اکنون با انتشار آلبوم اسمش عشقه به گفته پدر مرتضی، آخرین خواسته او عملی شده است.

نادست ارادت به توداه‌ست دلم
دامان طرب ز کف نهاده‌ست دلم
ره یافته در زلف دل او بر کجت
القصه به راه کج فتاده‌ست دلم
(فروغی بسطامی، عصر قاجار، رباعیات)

تازده‌باد شادی و کارکردهای اجتماعی آن
آغاز می‌کند و در ادامه به بررسی سبیر شکل‌گیری انواع شادی‌ها در ایران می‌پردازد. پس از این مقدمه وی به مقوله شادی در اندیشه اسلامی پرداخته و در بی تبیین شاخسه‌های شادی در آیین اسلام بر آمده است. او برای تبیین همین مسأله به تشریح رویکرد غیر باستانی و غیردینی به شادی نیز پرداخته است و در پی آن مؤلفه‌ها و پیش‌درآمدهای تولید شادی در جامعه را مورد توجه قرار داده است. نویسنده برای این منظور گام‌های فردی و حاکمیتی مورد نیاز برای خلق شادی در جامعه را تشریح کرده و به بررسی شیوه‌های مورد نیاز برای شاد کردن جامعه پرداخته است. آسیب‌شناسی شادی در جامعه نیز موضوع دیگری است که نویسنده در این کتاب به آن ورود کرده و نسبت میان شادی با توسعه، حاکمیت قانون، رفاه، آزادی و بالندگی اجتماعی و... را مورد بررسی قرار داده است. یکی از قابل توجه‌ترین

زنده‌باد شادی
دکتر مرتضی بهشتی
انتشارات کتاب نیستان
قیمت: ۲۳ هزار تومان
صفحه ۲۳۴

بخش‌های این کتاب نیز توجه نویسنده به پدیده‌هایی است که با فقر شادی در جامعه حادث می‌شود. وی در این زمینه موضوعاتی چون خشونت‌های اجتماعی، افسردگی و وندالیسم را

مورد توجه قرار داده است. دکتر مرتضی بهشتی در قامت نویسنده پیش از این آثاری از این قبیل را منتشر کرده است: «رنگ زندگی کهنسالی» با موضوع بررسی پدیده پیری در جامعه و نوع مواجهه با آن، «زوج درمانی در اطلس اجتماعی ایران» با موضوع بررسی بنیان خانواده و کارکرد آن در جامعه ایرانی، و «شوکران طلاق» با هدف واکاوی علت پدیده طلاق و آنچه منجر به آن می‌شود.